

Remissyttrande över Energimyndighetens rapport "Slopade anslutningskostnader för havsbaserad vindkraft" (M2018/00560/Ee)

Energimarknadsinspektionens bedömning

Energimarknadsinspektionen (Ei) avstyrker att förslagen genomförs. Det gäller såväl förslaget om att totalt slopa anslutningskostnaderna genom utflyttad anslutningspunkt som förslaget angående delvis slopande genom stöd till delar av anslutningskostnaderna.¹ Ei delar i allt väsentligt Energimyndighetens analys avseende de negativa effekter som förslagen skulle ha på marknaden och för landets elkunder.

För det fall att regeringen ändå väljer att gå vidare med något av förslagen anser Ei att förslaget om delvis slopande av anslutningsavgifterna genom stöd till delar av anslutningskostnaderna, innebär minst negativa konsekvenser. Det finns dock flera frågeställningar som behöver utredas vidare innan ett förslag kan genomföras.

Synpunkter på de två utredda förslagen

Gemensamt för båda förslagen är att den ökade produktionen av havsbaserad vindkraft som kan förväntas ske om anslutningskostnaderna subventioneras, kommer att få konsekvenser för lönsamheten hos alla elproducenter. Subventionen innebär också en förmögenhetsöverföring från elnätstkunder till ägare av havsbaserad vindkraft. I utredningen saknas en analys av dessa effekter. Den föreslagna subvention skulle också innebära en mycket stor fördel för de som vill ansluta havsbaserad vindkraft jämfört med andra förnybara alternativ vilket är ett tydligt avsteg från den teknikneutralitet som har varit den rådande principen inom miljöpolitiken genom elcertifikatsystemet. Det saknas skäl till varför havsbaserad vindkraft ska ges stora konkurrensfördelar gentemot andra förnybara energikällor.

---

¹ Ei har också vid tidigare tillfällen avstyrkt förslag om ett särskilt stöd till havsbaserad vindkraft i form av slopade anslutningsavgifter (remissvar på Energikommisionens betänkande (M2017/00026/Ee) och remissvar på Energimyndighetens rapport "Havsbaserad vindkraft – En analys av samhällsekonomi och marknadspotential" (M2017/00518/Ee).

Totalt slopande av anslutningskostnaderna genom utflyttad anslutningspunkt

Förslaget om att totalt slopa anslutningskostnaderna är, precis som Energimyndigheten anger i sin rapport, förenat med ett flertal negativa konsekvenser. Att samhällsnyttan inte överväger de ökade kostnaderna för kundkollektivet och att havsbaserad vindkraft skulle premieras framför andra förnybara energikällor ser Ei som mest problematiskt.

Anslutningskostnaden utgör tillsammans med grossistpriset på el en viktig lokaliseringssignal om var det är samhällsekonomiskt lönsamt för en havsbaserad vindkraftspark att etablera sig och ansluta sig till stamnätet. Ett problem specifikt för förslaget att helt slopa anslutningskostnaden är att potentiella investerare inte kommer att ha incitament att ta hänsyn till kostnaderna för anslutning när havsbaserade vindkraftparker etableras. Förslaget kommer därför att leda till en väsentligt mycket dyrare elförsörjning för svenska elkunder jämfört med dagsläget.

Delvis slopande genom stöd till delar av anslutningskostnaderna

Av de två alternativ som utretts är förslaget med delvis slopade anslutningskostnader med ett statligt stöd det med minst negativa konsekvenser. Förslaget innebär fortfarande en snedvridning av konkurrensen mellan olika energikällor, men ger producenter av havsbaserad vindkraft incitament att ta hänsyn till anslutningskostnaderna vid olika lokaliseringsoptioner, vilket ger lägre kostnader för samhället.

Det finns dock flera frågeställningar som behöver utredas vidare.

För det första är det inte utrett om detta alternativ är genomförbart med hänsyn till EU:s statsstödsregler. Vidare har inte de juridiska konsekvenserna av stödets utformning (avgift eller skatt) analyserats eftersom det inte har rymts inom tidsramen.

För det andra saknas en utredning om hur detta stöd ska administreras. I rapporten anges att kostnaden blir cirka 0,8–1,1 miljarder kronor per terawattimme som ansluts. Överföring kommer då ske från elkunderna till privata vindkraftsproducenter och eftersom transfereringen är så pass stor kommer även organisationen och administrationen av denna stödhantering att bli kostsam.

För det tredje är det inte analyserat om subventionen ska vara kopplad till installerad effekt eller producerad energi. Subventionens utformning kommer att vara avgörande för hur vindkraftägaren designar exempelvis rotorbladen och styra vilka vindlägen som blir attraktiva.

Beslut om detta yttrande har fattats av generaldirektören Anne Vadasz Nilsson. Vid den slutliga handläggningen deltog även ställföreträdande generaldirektören Tony Rosten, tillförordnade chefsjuristen Göran Morén och chefsekonomen Therése Hindman Persson samt juristen Elin Vidlund, föredragande.

Anne Vadasz Nilsson

Elin Vidlund